

Bölüm 6

KORONER ARTER ANATOMİSİ

Özge ÇAKMAK KARAASLAN¹

GİRİŞ

Koroner arterler kalbin beslenmesini sağlayan, asendan aortadan ayrılan ilk dallardır.

NORMAL ANATOMİ

Sağ ve sol iki büyük koroner arter vardır. Sağ ve sol koroner arterler aortik kökün sağ ve sol sinüs valsalva'larından köken almaktadırlar. Aortik kapağın oblik yerleşiminden dolayı sol koroner arterin orifisi daha yukarıda ve arkadadır. Koroner ostiumlar, aortik kuspislerin sistolde açık oldukları seviyede veya daha üstünde bulunur. Koroner arterler daha alt veya daha üst seviyeden de çıkabilir. Yüksek çıkışlı koroner arter; koroner arterden herhangi birinin çıkan aortada sinotübüler bileşkenin en az 1 cm üzerinden çıkmasıdır, sıklıkla klinik olarak problem oluşturmaz.

Sol Ana Koroner Arter (LMCA)

Sol Ana Koroner Arter (LMCA), sol koroner sinüsten köken alır, kısa seyirli bir arterdir ve uzunluğu 5-20 mm arasındadır. Pulmoner trunkusun arka kesimi sol yarımında seyrederek ve Sol Anteriyör inen arter (LAD) ile Sol Sirkumfleks Arteri (LCx) arterlere ayrılır. Bazen sol ana koroner arter 3 dala ayrılır: LAD, LCx ve ramus intermedius arteridir ve LCx arterin obtus marginalis dalına paralel seyir gösterir. Toplumun yaklaşık %1'inden az bölümünde LMCA yoktur.[1]

Sol Anteriyör Desandan Arter (LAD)

Sol Anteriyör inen arter (LAD), ventriküler septum boyunca anteriyör inter-ventriküler sulkusta seyrederek ve anteriyör ventriküler septumun anteriyör 2/3'lük kısmını besleyen septal perforatör dallar verir. Genellikle birinci septal dal en gelişmiş olanıdır. İlk septal perforatör arter, his demetini, sol anterior ve sağ fasikülleri besler. Bu arterler anteriyör septal dallar olarak bilinmekte olup, posteriyör

¹ Dr, Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Kardiyoloji Kliniği,
ozgecakmak2323@gmail.com

Sağ Koroner Arter (RCA)

Sağ atriyum, sağ ventrikül ve sıklıkla sol ventrikül arka duvarını kanlandıran arterdir.

RCA, LMCA orijinine göre daha alt seviyeden köken alır. Aortadan köken aldıktan sonra, pulmoner arter sağ arka kesimine geçer ve buradan sağ atriyal apendiks altından geçerek sağ atriyoventriküler oluk boyunca seyreder. Anjiyografik olarak sol anterior oblik pozisyonda 'c' şeklinde görülür.

Sağ koroner sinüsten ayrı bir ostiyum ile çıkmadıkça bireylerin %50'den fazlasında RCA'nın ilk dalı konus arteridir.[5] Bu arter konus arteriozusu besler. Sağ koroner arterin verdiği bir diğer dal sağ atriyumu besler ve sinoatriyal nodal arter dalını verir. Bu dal Bachman tümseği, krista terminalis ve sağ-sol atrial serbest duvarları besler. Atrial dalların çoğu RCA dan çıkar ve bunların sol koroner arter dolaşımına etkisi çok azdır. Sağ koroner arterin diğer dalları, akut marjinal dal ile anterior ventriküler dalıdır. Akut marjin dallarını verdikten sonra RCA, anteriör atriyoventriküler oluk boyunca kalbin diyafragmatik yüzeyinde devamlılık gösterir.

Sağ koroner arterin dik olarak dallanıp posteriyör interventriküler oluğa girdiği nokta 'kruks' olarak adlandırılır. Kalbin dört odacığının kesişim yeri olan kruks kordis düzeyinde posteriyör desendan arter (PDA) ve posterolateral dallara (PLD) ayrılır. Posteriyör desendan arter, interventriküler septumu beslerken, PLD ise sol ventrikül posteriyör duvarını beslemektedir. Posteriyör interventriküler septumun beslenmesi RCA, LCx ve LAD kökenli arterlerin değişik kombinasyonlarından sağlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Koroner arter anatomisi

KAYNAKLAR

1. Harikrishnan, S., S.P. Jacob, J. Tharakan, et al., *Congenital coronary anomalies of origin and distribution in adults: a coronary arteriographic study*. Indian Heart J, 2002. **54**(3): p. 271-5.
2. Angelini, P., *Coronary artery anomalies--current clinical issues: definitions, classification, incidence, clinical relevance, and treatment guidelines*. Tex Heart Inst J, 2002. **29**(4): p. 271-8.
3. Levin, D.C., K.E. Fellows, and H.L. Abrams, *Hemodynamically significant primary anomalies of the coronary arteries. Angiographic aspects*. Circulation, 1978. **58**(1): p. 25-34.
4. Sundaram, B., S. Patel, N. Bogot, et al., *Anatomy and terminology for the interpretation and reporting of cardiac MDCT: part 1, Structured report, coronary calcium screening, and coronary artery anatomy*. AJR Am J Roentgenol, 2009. **192**(3): p. 574-83.
5. Reagan, K., L.M. Boxt, and J. Katz, *Introduction to coronary arteriography*. Radiol Clin North Am, 1994. **32**(3): p. 419-33.
6. Malec, E., A. Zajac, and M. Mikuta, *Surgical repair of anomalous origin of the coronary artery from the pulmonary artery in children*. Cardiovasc Surg, 2001. **9**(3): p. 292-8.
7. Cheitlin, M.D., C.M. De Castro, and H.A. McAllister, *Sudden death as a complication of anomalous left coronary origin from the anterior sinus of Valsalva, A not-so-minor congenital anomaly*. Circulation, 1974. **50**(4): p. 780-7.